

Дзвоник

№ 226

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 18 рік видання, лютий, 2026 рік

21 лютого - Міжнародний день рідної мови

Дзвоник (Clopotel)

№ 226, 2026 р.

Журнал для українських дітей Румунії.

Заснований у 2007 році.

ISSN 2501-2630

ISSN-L 2501-2630

Над *Дзвоником* працювали:

Головний редактор: Людмила Дорош

Редактор: Ольга Сенишин

Редколегія: Міхаєла Гербіл,

Михайло Михайлюк, Михайло Трайста

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1

тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;

телефони/факси: 021-222-07-37

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Електронна адреса редакції:

clopotel@uur.ro

Друкарня:

«RCR Print»,

Бухарест, Румунія

Дзвоник пропонує:

- * казки й оповідання
- * вірші, загадки, пісні
- * сторінки-розмальовки
- * вироби своїми руками
- * дидактичну сторінку
- * сторінку народознавства
- * рубрику «Славетні українці»
- * рубрику «Заходи для дітей»
- * рубрику «Вивчаємо англійську»

Дзвоник завжди радо прислухається до
ваших пропозицій і друкуватиме
надіслані вами спроби!

**Увага! За достовірність надрукованих
матеріалів відповідають їх автори!**

Віктор КОЧЕВСЬКИЙ

Струмки

Лежебока-сніжок

Почорнів і намок.

А з-під нього серед ниви

Пустотливо, дзюркотливо

Стрепенувся струмок.

Другий, третій...

Скільки їх

Розмиває кволий сніг!

Як рибинки в ополонці,

Мерехтять вони на сонці,

Плюскотять біля ніг.

Наші чоботи із гуми

Не бояться води.

За лопати, друзі, нумо!

Хай під ними крига хрума:

– Гей, потічки, ви куди?

Скоромовкою струмки:

– Нам до лук направи.

Якщо є у вас готові

Кораблики паперові –

Понесем залюбки.

Ми струмочкам на те:

– На лану заждете.

Ми потоки переймаєм,

На озимку завертаєм,

Що від них зацвіте.

Краплі їх весняні

Забринять у зерні.

Їх веселі голосочки

Переллються в колосочки

В літні сонячні дні.

Валентина БОНДАРЕНКО

Українською говори

Чи живеш біля моря синього,
Чи в степу, чи обіч гори,
Ти не будь малоросом, сину мій,
Українською говори.

Чи ідеш ти міською дорогою,
А чи стежкою на селі,
Говори українською мовою,
Бо живеш на своїй землі

І не слухай ворожих натяків,
Мов «забули за сотні літ»,
Це ж бо так, як забути матінку,
Що пустила тебе у світ.

Чуєш, як розмовляють соняхи,
Як шумлять густі явори,
Як від рідної мови сонячно!
Українською говори!

Ксенія БОНДАРЕНКО

Сні-го-ка-лам-бур

Все надворі біле-біле –
Сніг розсипала зима,
Тож берімося за діло,
Бо розтане задарма!
Снігомама, сніготато,
Снігобаба, снігодід,
Снігополе, снігохата,
Снігопад і сніголід,
Снігосонце, снігодіти –
Повен двір снігоскульптур,

Снігу вистачить до літа –
Справжній сні-го-ка-лам-бур!

Леонід ТАЛАЛАЙ

Бурулька

Зима відступає.
На вулиці мокро.
Іржава бурулька
Висить,
Наче морква.

Від променів сяє –
Поглянути любо,
Аж сонячний зайчик
Облизує губи.

Олесь ЛУПІЙ

Білий вірш

Братик січня – білий лютий,
В білі валяночки взутий.
Біла шапка, рукавиці,
Тільки світяться очиці,
А личко рум'яне,
Як сонечко раннє.
Пустотливий січня братик
Кида в вікна сніг лапатий,
Сипле й сипле сніг під ноги,
Замітає всі дороги.
Братик січня не вгаває,
Поспішає, поспішає...
Здогадався пустунець,
Що зимі іде кінець.

Степан К. Д. ТРАЙСТА

Під дубом, що залишився

(Продовження з попереднього числа)

Микола сидів біля вікна і згадував довгу дорогу разом із мамою, коли кожен їхній крок був переповнений тривогою й очікуванням, але маленькі знаки доброти, зустрічі та тепло чужого міста допомагали відчутти, що життя продовжується. І думки про ще недалеке минуле поволі повернули його назад – до дороги через кордон, до днів, коли спокій був ще чужим і крихким...

Дорога через кордон

Автобус, переповнений жінками, дітьми та старими, повільно сунувся розбитою дорогою на захід. Мотор гудів низько, монотонно, мов старий велетень, що ледве дихає. Всередині було душно, і пахло бензином, дитячим потом і тривогою. Люди сиділи притиснені один до одного – ніхто не говорив зайвого, ніби кожне слово могло розбудити страх, який усі намагались тримати в собі.

Микола сидів біля вікна, підперши щоку долонею. Очі його втупилися в ландшафт, що пропливав повз: сірі, обвітрені хати,

рілля, ще не заорана весною, занедбані автобусні зупинки з облупленими назвами сіл, які вже, може, й не існували. На одному розі – згорілий танк, на іншому – дірявий щит із написом: «МИ ПЕРЕМОЖЕМО!»

«Тату, – думав хлопчик, – я запам'ятаю. Я запам'ятаю, як ти збирав рюкзак. Як ти мене обіймав, ніби востаннє. Я розповім усім, хто ми. І хто ти є».

Йому здавалося, що все за вікном рухається у зворотному напрямку, як стрічка, яка перемотується назад. Він покидав свою історію, свій світ, своє дерево, свою школу, свою кімнату з малюнками на стіні. Він не знав, що буде далі. Майбутнє розчинилося в тумані.

Мама сиділа поруч, нерухома. Її пальці стискали амулет у вигляді тризуба, що висів на нитці. Той тризуб блищав ледь-ледь, коли пробивалося світло крізь пилюку на склі. Вона мовчала – очі її були сухі, але всередині в неї, здавалося, бушувало море.

На одній зупинці водій сказав, що далі дорога розбита, треба чекати супроводу. Люди вийшли розім'яти ноги. Хтось витяг бутерброди, хтось молився. Двоє хлопців-підлітків допомагали старому дідусеві перейти через канаву.

Микола з мамою стояли біля кущів. Звідти відкривався вид на долину, де струмок поблискував під сонцем, мов срібна нитка. На протилежному схилі паслися корови – мирна, ніби з іншого часу, сцена.

– Там, де є корови, ще є життя, – сказав хтось іззаду.

Хлопчик озирнувся. Це була жінка з маленькою дівчинкою, яка тримала плюшевого зайця.

(Далі буде)

Ольга МІРОН

Як Зима з Весною на дорозі зустрілися

На календарі був лютий. Сонце вже частіше заглядало у вікна, але морозець усе ще щипав за щоки. У невеличкому селі, де хати стояли під білими шапками снігу, жив хлопчик на ім'я Данилко. Він дуже любив зиму: санки, ковзани та сніговиків. Але цього року зима видалася надто довгою і суворою.

– Матусю, а коли вже прийде весна? – запитав Данилко, дивлячись на замерзлу шибку.

– Скоро, синку. Завтра – Стрітіння. Це такий особливий день, коли Зима з Весною зустрічаються і змагаються. Хто переможе, той і господарюватиме далі.

Данилкові стало дуже цікаво. Він уявив собі справжню битву: снігові мечі проти сонячних променів. Йому захотілося на власні очі побачити цю зустріч.

Наступного ранку Данилко прокинувся рано-вранці. Він тепло вдягнувся і тишком-нишком побіг до старого лісу, що був за селом. Кажуть, саме там, на великій галявині біля джерела, відбувається Стрітіння.

Коли він дістався місця, сонце якраз піднялося над верхівками дерев. Раптом повітря змінилося. З одного боку галявини повіяло крижаним холодом – то йшла Стара Зима. Вона була в білій шубі, з інєєм у волоссі та сердитим поглядом. У руках вона тримала важкий посох, яким раз у раз стукала по землі, заморожуючи все довкола.

З іншого боку з'явилася Дівчина-Весна. На ній була зелена сукня, розшита першоцвітами, а на голові – вінок із пролісків. Там, де вона ступала, сніг починав танути, і з-під нього пробивалася травичка.

– Годі тобі, Весно, ще рано! – проскрипіла Зима. – Я ще не нагулялася, не всі річки льодом скувала!

– Твій час минає, сестрице, – лагідно відповіла Весна. – Люди втомилися від холодів, птахи хочуть додому, а земля чекає на зерно.

Зима розгнівалася і змахнула рукавом – здійнялася сильна хуртовина. Данилко сховався за товстим дубом, тремтячи від холоду.

– Давай змагатися! – вигукнула Зима. – Хто допоможе ось цьому маленькому горобчику, той і залишиться на землі.

(Продовження на 16 сторінці)

Анна ОВЧАРУК,

12 років

Товелителі усього живого

(Продовження з попереднього номера).

– Наша маленька... підготовка до плану почалася сезон тому. Будьте обачні. Мої розвідники бачили вовка. Потенційно один із колишніх друзів Темного.

– Ви про це не хвилюйтеся, Пирхало. Ніхто не може заскочити МЕНЕ зненацька, – відповів Морсаманс.

– Добре. Тоді до Ради Теряви, – і змії поповз назад у хащі. Драconi ж іще декілька секунд постояли. Морсаманс подивився туди, звідки свідомості Синього, Нічноїзорі і Воїнадобра за ними спостерігали. Примружив очі і обернувся, вже йдучи з Сангуїном в ліс.

Трійка наших героїв повернулися назад в теперішній час.

Вовчиця встала й похитала головою. По-заду, пташка вже взлетіла й сіла на плече.

– Терява? Що таке Терява? – десь збоку почувся голос ластівки.

Малюнок авторки

Ніхто не відповідав декілька секунд. Нарешті почувся голос Нічноїзорі.

– Терява... Старий клан... Вони були великими воїнами. Вони були кров'яно-червоночорними могутніми драконами. Ніхто їх не міг перемогти. Але одного разу прийшов великий шторм. Ціла гора впала на терявих. Певна кількість вижила, але вони стали меншими і слабшими. Вони предки Шребистих драконів – тих, що населяють сьоме царство драконів. За часів клану Теряви... Це були темні часи... Вони майже повністю знищили водних і більшість північних королівств. Ось чому на півночі досі така нестабільність.

Синій зітхнула:

– І схоже, що шребисті хочуть відновити колишню... славу. Я сама добивала рештки цих сотворінь. Із ними домовитися нереально. Не було в них честі. Жодної. Якщо ж вони справді виконують свій «останній» план, то їхня ціль очевидна. П'яте царство пташок. Ну... Схоже, в Єлизавети нові проблеми. Шребисті, хоч і слабші, ніж теряві, але все одно сильні. А ще це може означати, що моя розвідка в небезпеці...

– СИНІЙ!

Розділ 26

Жахливі новини.

Із лісу вибіг Зелемур.

– СИНІЙ! ІКЛО! ІКЛО ЗНИК! – випалив вовк одним духом.

– Зелен? Що трапилося?! – одразу вихопилося у вовчиці.

– Ще пару хвилин тому ми спокійно бігли, а потім... бум! Вони вискочили з тіні

лісу й напали на нас! Вони забрали Ікла! Я ледь втік, – повідомив зелений вовк.

Коли він підійшов ближче, стало видно свіжі рани.

– У тебе кровотеча, – зазначив Воїндобра, вже гортаючи свою книгу. – Заспокойся й сядь. Ти так тільки кровотечу пришвидшуєш.

Нічназоря теж підлетіла до зеленого побратима й стала шепотіти якісь лікувальні заклинання. Мудра пташка знала, що робить, бо кровотеча сповільнилася.

– Заспокойся. Зосередься. Що, якщо ти й сам лікувати себе можеш? Хоча... Не думай про ніщо. Просто заспокойся, – пробурмотіла шташка, затягуючи рани.

Тим часом підійшли Синій з ластівкою.

– Розкажи детально, що сталося... Хоча не скажу, що я здивована, – тихіше додала вовчиця.

– Ми бігли, куди ти сказала. Раптом на нас напали два великих червоних дракони. Так швидко, що я майже зреагувати не встиг. Думав переслідувати чи напасти на них, але я проти них шансів не маю. Подумав, що краще повернуся й розкажу...

– Вітаю, на тебе напали шребисті дракони. Ну от ЧОМУ всі проблеми пов'язані з драконами?! Хоча не тільки – динозаври тепер теж проблемка. Отже, тепер ми знаємо, що вони недалеко. Ще ми знаємо, що їх рада має бути скоро. Другий місяць сходить сьогодні ввечері. Вони або відведуть Ікла хтосьна куди, з меншою охороною, або ж приведуть його до ради – щоб ми його не врятували. Тоді виникає інше питання: навіщо? Можливо, вони хочуть використати його проти нас. Якимось чином. Отже, треба добре все обдумати, а в нас мало часу. Немає навіть часу, щоб повернутися до повелителів. А це – велика проблема. Воїнедобра, в тебе є якесь заклинання, щоб допомогло нам стежити за ворогом? – запитала Синій.

– Можливо. Зараз пошукаю, – відповів ластівка і почав гортати сторінки своєї книги. – Хм-м, здається, я знайшов. Треба точне місце, звідки відстежувати.

– Не треба забувати, що це може бути пасткою. Але припустимо, що все добре. Зелене, можеш провести до місця, де стався напад?

– Можу.

– Добре. Заведи Воїнадобра туди. Я з Нічноюзорею будемо стежити з неба. Не можна допустити, щоб шребисті знову напали на нас в тому самому місці. Не можна потрапити в пастку, – все повторювала вовчиця.

– Чекайте! А хтось збирається мені пояснити, що відбувається? – спитав Зелемур.

– Якщо дуже коротко – шребисті, змії та ще хтось влаштували союз Теряви й ми підслухали, що сьогодні в них буде рада. І в них буде якийсь Останній план, – відповіла вовчиця.

– Ну це ДУЖЕ коротко, але зрозуміло. Тепер пішли вже.

Йшли вони не довго і без розмов. Ліс був тихим-претихим... Така тиша могла передувати тільки небезпеці. Ніби весь ліс раптом замовк... Моторошно.

Невдовзі вони дійшли до місця, де напали на Ікла та Зелемура. Здавалося, ця ділянка нічим не відрізнялася від попередніх. Але відчувалося, ніби тут хтось є. Ніби хтось сховається в тінях і чекає слушної миті, щоб напасти.

Ластівка спробував використати своє заклинання для відстеження, але воно не спрацювало.

– Дивно. Воно чомусь не діє. Неможливо відстежити ось так, – пробурмотів Воїнедобра.

(Далі буде)

●●● Славетні українці ●●● Віктор Глушков

З Ольгою Сенишин

Цей геніальний український радянський вчений працював у галузі кібернетики та математики. На Батьківщині він вшанований званням «Піонер комп'ютерної техніки». На Заході його називали «богом кібернетики», а Інститут кібернетики у Києві – «Меккою електронно-обчислювальних машин (ЕОМ)». Тоді обчислювальна техніка, розроблена в Україні, не поступалася світовим зразкам. Віктор Глушков був головою наукової школи кібернетики, лауреат численних премій і нагород, почесний член багатьох іноземних академій. Глушков увійшов у вітчизняну історію ІТ як провісник Інтернету ще з 1960-х років, передбачивши майбутнє цифрового світу, включаючи електронні газети, онлайн-лекції та інтерактивний обмін інформацією. Він казав: *«Настане час, газети перестануть виходити у звичному форматі, на екрані можна буде почитати будь-яку, послухати лекцію у зручний час і скільки завгодно разів, поставити питання лектору й отримати відповідь»*.

Народився Віктор Михайлович Глушков 24 серпня 1923 року в Ростові-на-Дону у родині службовців. Хлопець навчився читати у чотири роки, добре вчився у школі, обожнював фізику та любив майструвати. Вже у п'ятому класі Віктор сам почав робити радіоприймачі за власними схемами. Закінчив середню школу із золотою медаллю, після чого навчався в Новочеркаському політехнічному інституті та Ростовському університеті. Був розподілений працювати викладачем в Уральському лісотехнічному інституті, одночасно проводив інтенсивну науково-дослідну роботу.

У 1955 році Глушков захистив докторську дисертацію в Московському університеті, яка була заснована на розв'язанні узагальненої п'ятої проблеми Гільберта. Ця проблема входить до числа 23 найбільших і складних проблем математики, розв'язання яких ставало сенсацією у світовій науці. Тому рішення Глушкова стало досягненням, що дозволило молодому науковцю увійти до числа провідних алгебраїстів світу.

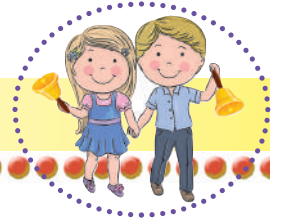

Із 1956 року Віктор Глушков працював у Києві. Його уявою буквально оволодів новий напрямок – проблеми створення обчислювальної техніки. Наступні 25 років активного життя науковця найтіснішим чином пов'язані з Академією наук УРСР та Інститутом кібернетики в Києві, який він заснував і який став центром наукових розробок у галузі автоматизації та інформатики. Завдяки йому в 1969 році у Київському університеті відкрили факультет кібернетики – перший у Радянському

Союзі.

Багатогранний талант Глушкова дозволив йому отримати блискучі наукові результати світового значення в математиці, кібернетиці, обчислювальній техніці та програмуванні, створити в цих галузях науки власні школи. Глушков є автором понад 800 наукових праць та першої в світі «Енциклопедії кібернетики». Перелік відкриттів та зробленого вченим зайняв би дуже багато місця. До найважливішого належать: ініціатор і організатор реалізації різноманітних науково-дослідних програм; керівництво створенням одного з перших персональних комп'ютерів у світі – ЕОМ «МИР-1»; започаткування української школи з проблем штучного інтелекту й розпізнавання образів; розробки, які дозволили створювати на практиці такі необхідні сьогодні системи ППО тощо. Значну увагу науковець приділяв популяризації кібернетики як науки. Вчений об'їздив майже весь світ, тривалий час був радником Генерального секретаря ООН з кібернетики.

Віктор Михайлович помер 30 січня 1982 року, коли йому було 58 років. Похований у Києві на Байковому кладовищі. Після смерті його роботи були визнані на світовому рівні: The New York Times назвав його «королем радянської кібернетики». У наші дні для молодих вчених діє премія імені В. М. Глушкова, його ім'я присвоєно Інституту кібернетики України. У 2023 році, до 100-річчя від дня народження, було опубліковано унікальну підбірку фото та фактів під назвою «Президент Кібертонії» – символічну відповідь на його геніальність і вплив на розвиток України в цифрову епоху.

Мирослав АРТИМОВИЧ

АБЕТКА

Т т

Тетянка Татка Тягне Танцювати,
Та на Трембіті ще затрембітати,
Танка Такого Тільки Тут і Треба,
Щоб веселились і земля і небо!

У у

Між голосних – важлива буква У,
Ви, діти, запитаете: « Чому?»
– Без букви У не вимовить дитина
Святе і горде слово – Україна!

Ф ф

Буква еФ засумувала,
Що без неї вчать уроки,
Враз про себе нагадала
Й мовила, надувши щоки:
– Фу, без мене вам турбота,
Ну, скажіть без мене вслух:
Форма, Фарба, Фрукти, Фото,
Чи Фіранка, чи Фартух.

Х х

Хоче в Хатці Хом'ячок
Застелити Хідничок.
– Хи-Хи-Хи! – Ховрах Хихоче. –
Глянь: Хом'як Хідник волочить!

Ц ц

В осоці Цвіркун Цвіркоче,
Розбудити діток хоче,
А малята рано-вранці сплять.

І синицям на осиці
Ранком теж уже не спиться,
А малята рано-вранці сплять.

Цуцик з'їв смачне реберце,
Хлепче воду із Цеберця,
А малята рано-вранці сплять.

На Цямрині горобці
Цвірінчать – гучні співці,
А малята рано-вранці сплять.

– Цитьте! – просить їх матуся, –
Дайте виспатись Мартусі,
Бо малята рано-вранці сплять!

Лиш коли Цілюще сонце
Кине промінці в віконце –
Сон тоді тікає від малят.

Тематична картка «ЗИМОВІ ПТАХИ»

1. Прочитай текст, підкресли питальні речення. Дай відповідь на запитання.

Зимуючі птахи живуть в Україні протягом усього року. Узимку їхнє *пір'я* стає густішим і *теплішим*. Птахи тримаються зграями. Чому вони так роблять?

Так їм легше зігріватися і знаходити їжу. Вони шукають корм на землі, на деревах і біля осель людей. Узимку *птахи* активні вдень. Де ж вони ховаються вночі?

Уночі птахи *ховаються* в *кущах*, дуплах або під дахами будинків. Деякі зимуючі птахи добре запам'ятовують місця, де можна знайти їжу.

Питання до тексту:

1. Коли зимуючі птахи живуть в Україні?
2. Яким стає *пір'я* птахів узимку?
3. Чому птахи тримаються зграями?
4. Де вони шукають їжу?
5. Коли птахи активні?
6. Де птахи ховаються вночі?

2. Запиши виділені слова з попереднього завдання в алфавітному порядку.

3. Розв'яжи задачі.

А). На дереві сиділи птахи. Коли 3 горобці відлетіли, а 2 голуби прилетіли, то на дереві стало 14 птахів.

Потім половина всіх птахів відлетіла і на дереві залишилося 7 птахів.

? Скільки птахів сиділо на дереві спочатку?

☞ Відповідь: 15

Б). На дереві сиділо 5 птахів. Мисливець вистрілював один раз.

? Скільки птахів залишилось?

☞ Відповідь: 0 (усі злякались і відлетіли).

В). Пінгвін летів 2 години зі швидкістю 10 км/год.

? Яку відстань він подолав?

☞ Відповідь: 0 (пінгвіни не літають).

4. Закрий очі та уяви зимовий ліс. Допиши речення:

Я бачу

Я чую

Я відчуваю

Я чую запах

Я торкаюся

5. Склади речення з поданих слів:

1). синиця / на / гілці / сидить;

2). стукає / по / дереву / дятел;

3). голуб / літає / у / небі.

6. Підкресли у попередньому завданні голосні літери в словах однією лінією, а приголосні двома.

7. Провідмінюй словосполучення.

Називний (хто? що?)

Засніжений ліс;

Родовий (кого? чого?)

Давальний (кому? чому?)

Знахідний (кого? що?)

Орудний (ким? чим?)

Місцевий (на кому? на чому?)

Клична форма

8. Прочитай назви птахів, пошукай інформацію про їхнє життя. Підкресли осілих птахів

та розглянь їхні зображення. Розкажи, чим вони відрізняються.

Синиця, лелека, горобець, дятел, журавель, голуб, сорока, ворона, ластівка, соловей, сойка, зозуля, омелюх.

Підказка: осілі птахи – це ті, які не відлітають узимку.

СОЙКА

ГОЛУБ

ГОРОБЕЦЬ

ДЯТЕЛ

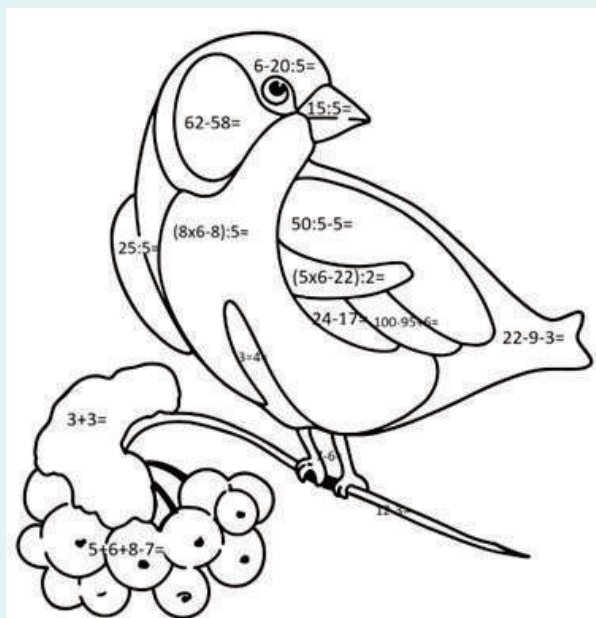

СИНИЦЯ

ОМЕЛЮХ

9. Порахуй приклади та дізнайся, яким кольором розмалювати кожний елемент.

10. Поясни фразеологізми:

Як сніг на голову впасти.

Боятися, як торічної зими.

Показати, де раки зимують.

Скільки літ, скільки зим!

Снігу посеред зими не допросишся.

Підказка. Давно не бачилися. Зненацька з'явиться, неочікувано. Людина, яка ніколи не позичає, не допомагає, навіть коли має можливість. Зовсім не боятися. Прочити, покарати, поставити на місце.

11. Уважно розглянь нижчеподані зображення. Який дзьоб кому належить?

12. Розглянь уважно зображення та поясни, що наплутав художник.

Рубрику підготувала Поліна Кочегарова

Зроби своїми руками

Поробка «Об'ємне серце-квітка»

З Людмилою Дорош

Матеріали та інструменти: кольоровий папір або тонкий картон (червоний, рожевий, білий; за бажанням – бордовий), сріблястий папір або фольгований картон, ножиці, клей (ПВА або клей-пістолет), простий олівець, лінійка, мотузочка (або стрічка) для підвішування.

КРОК 1. Підготовка смужок.

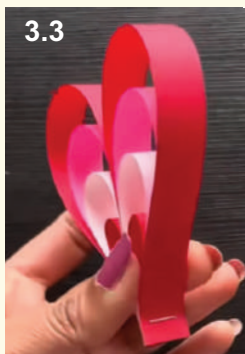
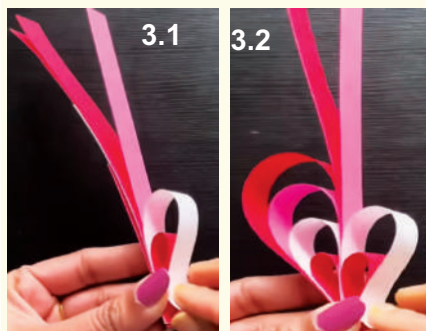
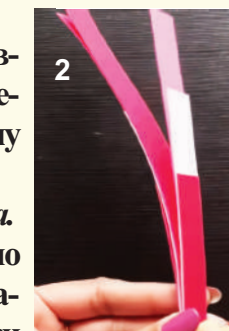
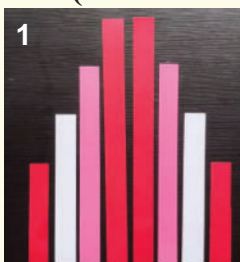
Наріж папір на смужки однакової ширини (приблизно 1-1,5 см). Смужки мають бути різної довжини (кожної по 2 для одного сердечка): 20 см, 16 см, 12 см, 8 см. Для усієї поробки потрібно зробити 5 сердечок.

КРОК 2. Скріплення смужок.

Знизу, там де всі смужки вирівняні, з'єднай їх між собою степлером. Розташовуй смужки в такому ж порядку, як на малюнку 1.

КРОК 3. Формування сердечка.

Починай загинати смужки по черзі: спочатку праву смужку загни донизу, потім наступну, поки дійдеш і загнеш найдовшу. Міцно тримаючи загнуті смужки, поверни серце так, щоб вільні смужки знову були справа, і почни загинати так само, як і попередні. У кінці зафіксуєй усі кінчики степлером.

Подібним чином зроби ще 4 сердечка.

КРОК 4. Склеювання у круглу композицію.

Розташуй усі сердечка по колу, з'єднуючи їх

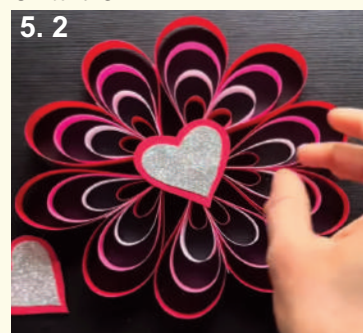
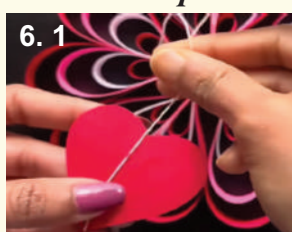
боковими частинами. Склеюй їх так: перше з другим, друге з третім, і так далі, поки не утвориться замкнене коло. Щедро намазуй клеєм і притисни пальцями. У центрі

утвориться місце, де видно стики.

КРОК 5. Декор серединки.

Виріж маленьке сердечко з червоного паперу. На нього наклеї менше по розміру сріблясте сердечко. Приклеї цю деталь в самому центрі композиції (як на малюнку).

КРОК 6. Закріплення

мотузки для підвішування прикраси.

Візьми мотузочку (або стрічку). Приклеї або при-

кріпи її з допомогою скотчу на зворотній бік другого сердечка (як на малюнку). Приклеї друге сердечко з іншого боку квітки-серця, виводячи мотузку поміж двома скріпленими сердечками.

Прикраса готова!

Немає України без калини

Помірно

Слова: Галина Клок, музика: Микола Ведмедеря

Музична партитура з нотами та акордами:

Акорди: Hm, C#7, F#m, F#7

Не - ма - є Ук - ра - ї - ни без ка - ли - ни, як і не - ма без піс - ні со - ло -

Акорди: Hm, F#7, Hm, F#m, F#7

- в'я: а ми - на - род, зер - ни - на від зер - ни - ни, в бі - ді і

Акорди: Hm, C#7, F#m

щас - ті - ми од - на сі - м'я.

Немає України без калини,
Як і нема без пісні солов'я:
А ми – народ, зернина від зернини,
В біді і щасті – ми одна сім'я.

Немає України без тополі,
Як і нема без сонця сяйва дня.
Ти без коріння – перекотиполе,
А корінь там, де вся твоя рідня.

Без рушників немає України,
Як без любові і життя нема.
Душа без України – мов руїна.
Пуста і мертва, холодно-німа.

Немає України без вербиці,
Без сивого Славутича-Дніпра.
Нап'юся живодайної водиці,
В ній зачерпну любові і добра!

Микола Студений

Сторінка народознавства з Ольгою Сенишин

Народне свято Микола Студений відзначається 4 лютого (17 лютого за старим стилем). Має воно й інші назви: Микола Морозний або Миколай Студеніт. А все через те, що в цей час часто спостерігалися люті, але короточасні морози з хуртовинами. Про це йдеться і в прислів'ях: *«На Студеного Миколу снігу навалить гору», «Студений день – знову шубу одягни»*. Тому люди цього дня не поспішали виходити на вулицю.

На Миколу прийнято було спостерігати за деревами. Якщо довгі ялинові гілки згинаються до землі – це до заметілі. А якщо листяний ліс чорніє – можна чекати відлиги. Якщо домашні тварини неспокійно поводяться, то буде заметіль; якщо вікна спітніли – це до потепління. А іній на деревах віщує щедрий урожай зернових.

У це свято віряни звертаються до святого Миколи як до заступника перед Господом. Святому, оскільки він мав дар цілительства, моляться про здоров'я та благополуччя, просять зцілення від хвороб. Також просять про захист від зустрічі з дикими звірами, оскільки в цей період починається так званий «звір'ячий шлюбний сезон» – час парування вовків, лисиць, оленів тощо. Звірі влаштовували ігрища і могли бути агресивними, тому поява на їхньому шляху вважалася небезпечною, і люди намагалися не ходити до лісу без нагальної потреби. Вважалося, що *«про звірині стежки в лісі знає лише Микола Студений»*. Саме тому преподобного Миколу, як і його день, часто називали «Вовчим сватом».

За народними переконаннями, цього дня не можна злити, дражнити або ображати тварин, грубо з ними поводитися чи виганяти собак і котів на вулицю. Також не радять вирушати в далеку дорогу, адже вона може бути невдалою й небезпечною. Не можна і полювати, бо це може призвести до біди.

У народі заведено займатися домашніми справами та приділяти увагу догляду за худобою. Люди прибирали в хлівах і читали над скотиною спеціальні охоронні молитви, щоб уберегти її від диких звірів. Водночас це свято вважалося сприятливим для ворожіння, магічних ритуалів і любовних приворотів. Знахарі на Миколая «заговорювали» вітер, робили привороти, лікували хвороби підшлункової залози, шлунка та крові.

Свято прийнято було проводити вдома, займаючись побутовими справами, дрібним ремонтом і лагодженням садового інвентаря. Вважалося, що це принесе щастя родині. Жінки намагалися переробити всю домашню роботу, адже клопотів до кінця зими вистачало. Не можна голосно веселитися, байдикувати або цілий день лежати в ліжку, бо протягом року буде важко доводити справи до кінця. Під особливою заборобою – лінощі серед жінок, інакше чоловік може зраджувати. Також їм цього дня не варто скаржитися, наговорювати на чоловіка чи бажати йому зла, щоб не зіпсувався його характер.

У народне свято 4 лютого бджолярі перевіряють і струшують вулики, закладають щілини та спостерігають, як бджоли переносять зиму. А дівчата й діти з'їжджають з гірки та дивляться, хто пройде найдалі – вважалося, що ця людина буде найщасливішою.

Крім того, в цей день не радять носити яскравий одяг, щоб не накликати увагу нечистої сили, яка, за повір'ями, виходить на поверхню землі. Не варто обрізати нігті, митися чи стригтися – це може накликати біду. У цей день, 4 лютого, не схвалюються лайка, брехня, лихослів'я та плітки; засуджуються жадібність, заздрість, помста й відчай. Не слід відмовляти в допомозі, ображати когось, особливо тварин, або бажати зла. Загалом у цей день важливо бути стриманим і дотримуватися традицій, щоб залучити мир і благополуччя у своє життя.

(Початок на 5сторінці)

На середину галявини впав маленький замерзлий горобчик. Він ледь ворухив крильцями від холоду. Зима почала дмухати на нього холодним снігом, примовляючи:

– Я загартую його! Хай звикне до труднощів, хай стане міцним, як лід!

Але бідна пташка тільки сильніше замерзала. Тоді підійшла Весна. Вона не сперечалася із зимою. Вона просто простягла свої теплі долоні, зігріла горобчика своїм подихом і прошепотіла ласкаве слово. Пташка ожила, стріпнула крильцями і весело зацвірінкала.

Зима опустила свій посох. Вона зрозуміла: сила не в тому, щоб заморозити і підкорити, а в тому, щоб зігріти і дати життя.

Данилко спостерігав за цим і зрозумів важливу річ: доброта і терпіння завжди перемагають грубу силу. Хоча Зима ще була могутньою, вона вже не здавалася такою страшною. Вона просто виконувала свою роботу, але настав час поступитися місцем світлу.

Весна підійшла до дерева, за яким ховався хлопчик, і посміхнулася йому:

– Не бійся, малюку. Скоро струмки заспівають. А поки що допоможи Зимі піти спокійно – змайструй годівничку для тих, хто ще чекає на моє тепло.

Коли Данилко повжержнувся додому, він одразу взявся до роботи. Він зробив найкращу годівничку в селі.

Чому вчить ця історія?

Це оповідання вчить дітей кількох важливих речей:

✧ Повага до циклів природи: Усе в світі має свій час – і відпочинок (зима), і розквіт (весна).

✧ Перевага доброти: М'яке слово і тепло серця роблять більше, ніж суворість і сила.

✧ Відповідальність: Ми повинні допомагати тим, хто слабший за нас (як Данилко допомагав пташкам).

Народна прикмета: Якщо на Стрітення півень нап'ється води з калюжі, то чекай на ранню і теплу весну!

Прикмети на Стрітення Господнє

У народі вважають, що цього дня зима зустрічається з весною, тому особливу увагу звертали на погоду. Кажуть: «Яка погода на Стрітення, така і весна буде»:

✧ почався капіж – буде хороший урожай пшениці, а якщо хуртовина – хліба не буде;

✧ півень нап'ється води – весна буде рання і тепла;

✧ небо зоряне – весна пізня;

✧ якщо сонце перед заходом вигляне, значить вже пройшли останні морози;

✧ якщо заметіль триватиме цілий

день, то і зима розтягнеться ще на один місяць.

Радять цього дня звертати увагу і на народні прикмети:

✧ на Стрітення не можна вимітати сміття з дому;

✧ якщо шити і вишивати в цей день, то в дім може вдарити блискавка;

✧ не варто вирушати в далеку дорогу – розлука може стати довгою;

✧ класти гроші на кухонний стіл – до бідності.

Вивчаємо англійську

З Іриною Савіною

1. Прочитай та переклади текст про традиції Дня святого Валентина. Дай відповіді на запитання.

Valentine's Day traditions

Valentine's Day is on February 14th. It is a special day to celebrate love and friendship. Valentine's Day is not a national holiday. Schools, banks, post offices, and government buildings are open.

On Valentine's Day we give cards, candy, chocolate and flowers to the people we love. People say "I love you".

Children make Valentine's Day cards and bring them to school for their classmates.

Adults listen to romantic music, write love letters to each other, and eat dinner at restaurants.

Popular Valentine's Day symbols include red and pink hearts, bows and arrows, and Cupid. Cupid is a little angel. Red and pink are the colours of Valentine's Day. They represent love.

1. When is Valentine's Day? _____
2. What do we celebrate on Valentine's Day? _____
3. What are some popular Valentine's Day gifts? _____
4. Are red roses popular on Valentine's Day? _____
5. What do children do on Valentine's Day? _____
6. What colours are popular on Valentine's Day? _____

2. Прочитай та розмалюй за вказівкою.

The mugs are pink and red.

The balloons are purple and blue.

The cupcake is yellow and pink.

The cake is brown and pink.

The calendar is yellow.
The heart is red.

The gift is red and the ribbon is pink.

3. Уважно розглянь таблицю та знайди сховані в ній слова.

A	D	Y	N	Q	Y	K	H	A	P	P	Y	X	T	I
S	W	T	A	T	H	E	A	R	T	N	X	M	Y	I
R	Q	F	R	I	E	N	D	S	H	I	P	N	M	L
O	B	F	V	G	O	W	O	C	A	R	D	L	U	S
S	E	T	K	T	X	P	H	H	N	E	Y	Y	S	K
E	N	B	I	A	R	I	S	O	R	E	N	N	I	D
S	X	S	S	Q	E	R	R	C	A	C	S	C	C	R
E	I	Z	S	U	D	P	Y	O	R	A	A	U	C	I
N	F	V	E	O	A	H	B	L	W	N	K	P	A	B
T	D	Z	S	B	P	U	N	A	X	D	C	I	R	B
C	U	D	E	K	L	G	Y	T	M	Y	M	D	O	O
C	U	D	D	L	E	S	P	E	Z	T	E	A	S	N
E	F	L	T	V	P	X	R	W	J	I	E	T	G	S
M	Q	W	Y	P	R	D	Y	F	L	O	V	E	R	S
Z	P	S	M	O	O	C	H	Q	N	N	G	E	A	S

CANDY CARD HUGS KISSES LOVE ROSES
HEART CHOCOLATE FRIENDSHIP RED DATE
CUDDLE SMOOCH MUSIC

Заходи для дітей

✿ У межах проєкту «UrbanLakes», що проходив у період 20-24 січня 2026 року в Ботошанах, діти та учні відіграли активну роль у популяризації захисту довкілля та збереження «блакитних» екосистем. Вони стали учасниками освітніх заходів, тематичних зустрічей і культурних обмінів, де зробили свій внесок у зміцнення транскордонної співпраці між Румунією та Україною, вносячи нові ідеї, приймаючи участь у громадянській діяльності та мистецьких виступах. Своїм ентузіазмом та творчістю учні довели, що молоде покоління може бути важливим партнером у формуванні сталого майбутнього та збереженні культурних цінностей.

✿ Представники Тіміської філії Союзу українців Румунії відвідали школу с. Петроаса-Маре, де близько 100 учнів – від дошкільнят до гімназистів – навчаються рідною мовою, беруть участь у шкільних заходах, готуються до олімпіад і розвивають свої знання та таланти. СУР щороку вручає школярам подарунки, нагороди та навчальні матеріали, заохочуючи їх до старанного навчання та активної участі в житті громади. Таким чином, діти долучаються до збереження українських традицій, культури та ідентичності. Їхня активність є запорукою світлого майбутнього української громади в Румунії.

Заходи для дітей

✿ 15 січня у Гімназії «Gelert Sándor» у Мікулі відбулася робоча зустріч, присвячена розвитку навчання українською мовою. Було відзначено збільшення кількості учнів і зацікавленість дітей та батьків у збереженні рідної мови та культури. Учасники обговорювали шляхи розширення спільних проектів, організацію конкурсів, освітніх поїздок і культурних обмінів, а також забезпечення безперервності навчання українською на рівні ліцею. А святковий виступ учнів із колядками та віршами українською мовою показав, як школа допомагає передавати традиції та культуру наступним поколінням, розвивати таланти дітей і зміцнювати українську спільноту.

✿ Перший захід Клузького «Клубу української малечі» у 2026 році відбувся 17 січня та був присвячений темі «Традиції та звичаї напередодні Водохреща». Діти ознайомилися з історією та значенням свята, дізналися про символіку освяченої води, про народні звичаї, й прикмети, пов'язані із зимовими святами. Під час творчого майстер-класу діти виготовляли зимові аплікації з нетрадиційних матеріалів, розвиваючи фантазію, дрібну моторику та естетичний смак. Святкову атмосферу доповнювали українські колядки, що допомогло дітям глибше відчувати дух народних традицій. Захід сприяв формуванню поваги до української культури, духовних цінностей та розвитку творчих здібностей дітей.

Пишаємося нашими дітьми!

Діти з українського відділення дитсадка та учні початкової школи,
с. Драгомірешть, Тиміський повіт

Учні підготовчого класу,
восьмирічна школа с. Негостина, Сучавський повіт